

TISKOVÁ ZPRÁVA 03 02 2022

Byli jsme světoví! Jaké bylo Expo v Bruselu, Montrealu a Ósace

VÝSTAVA | Byli jsme světoví!

Expo Brusel, Montreal, Ósaka z archivu architekta Miroslava Řepy

ZAHÁJENÍ | 3. 2. 2022

UKONČENÍ | 1. 5. 2022

MÍSTO | Muzeum moderního umění, Galerie

KURÁTOŘI | Martina Mertová, Rostislav Švácha

SPOLUPRÁCE | Miroslav Řepa, Jan Jeništa, Oldřich Palata, Vladimír Kopecký

GRAFIKA | Anežka Ciglerová, Petr Šmalec

INSTALACE | Vlastimil Sedláček, Filip Šindelář, Daniel Opletal

AUDIOVIZE | Kamil Zajiček

Pozoruhodnou kolekci dokumentů, autorských fotografií a diapozitivů architekta Miroslava Řepy (*1930), spoluautora československého pavilonu pro Expo v Montrealu, uchovává ve sbírce Muzeum umění Olomouc. Na světové výstavě v Bruselu v roce 1958 byl ještě nadšeným pozorovatelem, ovšem v Montrealu v roce 1967 už nesl obrovskou zodpovědnost za úspěch naší expozice. O tři roky později následovala Ósaka, kde si architekt vydechl – navrhl už „jen“ divadlo Laterna Magika. Právě tato trojice přehlídek patří k tomu zásadnímu z poválečného výstavnictví. Miroslav Řepa se zde osvědčil i jako výborný dokumentátor, o čemž se mohou přesvědčit návštěvníci Muzea umění na výstavě *Byli jsme světoví!*

Propojení kvalitní architektury s uměním, služeb pro návštěvníky s audiovizuálními novinkami – to vše září ze světelných obrazů, jimiž výstava přiblíží tehdejší dobovou atmosféru. „Na každé z těchto přehlídek Československo bez nadsázky triumfovalo a dosažené výsledky se staly dalším impulzem pro kvalitu domácích uměleckých výstav nebo průmyslových přehlídek. Proto jsme si dovolili ponechat stranou Seville a Aiči, i když i k těmto výstavám máme v Řepově fondu obrazové materiály. Toto rozhodnutí nám posvětil také pan architekt, protože i v jeho zpětném, zasvěceném pohledu už se nepodařilo zmíněné tři světové výstavy překonat,“ říká kurátorka Martina Mertová.

S architektonickým návrhem pro Montreal zvítězil Miroslav Řepa společně s kolegou Vladimírem Pýchou v konkurenci zhruba devadesáti návrhů. „Ve výrazu stavby se museli podřídit ocelové konstrukci, o níž bylo už předem rozhodnuto. Celkové řešení podmínil také požadavek na demontovatelnost – už dopředu se počítalo s tím, že pavilon se po výstavě v Kanadě prodá. Což se i stalo, dodnes v lehce pozměněné podobě stojí v podobě kulturního centra na ostrově New Foundland,“ říká Martina Mertová.

Architekti museli také prokázat schopnost improvizace. Do poslední chvíle nebylo jasné, z čeho bude plášť československého pavilonu. Nakonec jej nechali obložit hardiskami, českými stropními cihelnými deskami. „Bylo nám jasné, že hardiska musí dostat nějakou patinu, nějakou tvář. Keramické výtvarnice přišly s technologií jejich plošného glazování, což dělaly alespoň zpočátku obyčejnými smetáky. Ale říkali jsme si, je to náš materiál, a tak bychom ho měli umět také prodat,“ vzpomíná Miroslav Řepa. „Jinak jsme na stavbě nedělali velké extravagance. Já jsem odkojený funkcionalismem, takže jsme pořád drželi jasné osy a určitou střizlivost.“

Akvizici archivu Miroslava Řepy zajistil pro Muzeum umění Olomouc v letech 2009–2010 tehdejší kurátor sbírky architektury Jakub Potůček. „Před prvním zpracováním to byl v regálech složený kufr a několik napěchovaných tašek. Skrývaly pořadače se stovkami diapozitivů a pestrou škálu dokumentů týkajících se světových výstav Expo. Badatelský a publikační zájem o tento konvolut je enormní, vybrané fotografie nebo zvětšeniny diapozitivů už byly publikovány v zásadních uměnovědných textech. To je také důvod, proč jsme se soubor rozhodli představit v celku, formou výstavy i sbírkového katalogu,“ vysvětluje současná kurátorka sbírky architektury Martina Mertová.

Výstava *Byli jsme světoví!* je součástí tématu „Domov a svět“, kterým Muzeum umění Olomouc zastřešuje letošní výstavní rok.

Architekt Miroslav Řepa (*1930)

- Upozornil na sebe vítězstvím v soutěži na nové zlínské, tehdy gottwaldovské divadlo. To ještě spolupracoval se svým otcem, architektem Karlem Řepou. Společně s Františkem Rozhonem a plejádou výtvarníků pracovali na této významné zakázce mezi lety 1959 a 1967.
- Roku 1965 uspěl spolu s akademickým architektem Vladimírem Pýchou v soutěži na návrh československého pavilonu pro Světovou výstavu 1967 v Montrealu.
- Navrhl divadlo Laterna Magika pro Expo 1970 v Ósace a na Světové výstavě 1992 ve španělské Seville působil ve funkci technického ředitele československého pavilónu.
- K divadlu se vrátil během 70. a 80. let, kdy projektoval rekonstrukce několika významných scén včetně Národního divadla.
- Pro rodné Pardubice navrhnul novostavbu budovy spořitelny a interiéry pro Interhotel Labe s Lubošem Drimlem nebo výstavní síň Ideon.
- Výjimečné zakázky ho čekaly po roce 1989 na Pražském hradě. V roce 1993 pod záštitou Václava Havla kurátoroval výstavu Jože Plečnika, která obletěla celý svět. V roce 2001 následovala jiná výstava s obrovským dosahem, *Deset století architektury*, při jejíž přípravě úzce spolupracoval s emeritním ředitelem MUO Pavlem Zatloukalem.
- V tomto měsíci oslaví architekt Miroslav Řepa 92. narozeniny; je členem poradního sboru nynější výstavy Expo v Dubaji a je to v jeho kariéře první světová výstava, kterou si pro tamní vysoké teploty nechá ujit.

TOMÁŠ KASAL
vedoucí referátu komunikace a marketingu MUO
tiskový mluvčí

+420 585 514 282
+420 602 671 477
kasal@muo.cz